

Petr Hampl: Proč americké vyšší vrstvy ničí samy sebe? U vesla je generace nepoučitelných! Praha s jejími Piráty a politickými neziskovkami prochází stejným vývojem, jen s určitým zpožděním

- CZ24 News | 13. srpna 2020

USA: Petr Hampl analyzuje nový sociální trend v jedné z bašt amerických demokratů, který jako obvykle předznamenává podobný vývoj i v našich zeměpisných šířkách

V Americe se děje spousta věcí. Vyšší vrstvy bojují proti rasismu, násilí v ulicích některých měst opadá jen pomalu, cenzura se stupňuje, blíží se prezidentské volby... Takže schválení jednoho nového zákona ve státě New Jersey by mohlo uniknout pozornosti.

Ale nemělo by.

Mimo jiné proto, že se jedná o součást širšího trendu. Ten nový zákon znamená, že napříště budou i lidem bez státního občanství vydávány licence v profesích jako lékař nebo advokát.

Vyšší třída v New Jersey

Stát New Jersey funguje jako noclehárna a zázemí pro New York. Manažeři, bankéři, politici a další členové honorace využívají místních služeb. A využívají jich i mnohé velké korporace. Desítky nadnárodních korporací sídlí přímo v New Jersey (mimo jiné Honeywell a Johnson&Johnson).

Legislativní změna bude mít naprosto děsivý dopad na příslušníky blahobytné vyšší třídy, kteří pro ty korporace pracují a v New Jersey žijí. Takoví ti vzorní lidé, co vystudovali prestižní univerzitu, podařilo se jim dostat dobrou práci, žijí v rodinném domku na hypotéku, vozí svoje děti do soukromé školy, občas zajdou do opery, poslouchají jazz, jejich myšlení je dokonale oproštěno od rasismu a sexismu a hluboce pohrdají manuálně pracujícími vrstvami. Aby si mohli svůj životní styl dovolit, mají často dvě zaměstnání a žijí v neustálém stresu. Mají spoustu dluhů (mimo jiné za studium a bydlení), a jakž takž je dokážou splácet.

A teď může přijít jakýkoliv lékař z ciziny, kterému se někde podařilo přejít přes čáru, který není zatížen žádnými dluhy a je schopen pracovat za třetinové peníze. A tenhle cizinec dostane licenci. I když si Američan své místo udrží, bude muset přistoupit na nižší mzdu. Z čeho pak má splácet?

Vítěz bere vše

Americké vyšší střední třídě se tak vrací to, co desítky let sama podporovala. Když se jim ještě dařilo dobře, kdo z nich si najal amerického zahradníka a zaplatil mu jako Američanovi? Přesto, že si to mohli dovolit, začali najímat téměř výhradně portorikánské migranty, kvůli pár ušetřeným dolarům. Samozřejmostí byla i podpora migrace manuálních pracovníků, kteří sráželi dělnické mzdy, případně podpora vývozu celých výrob do ciziny. Vedlo to k rychlému nárůstu sociálních rozdílů, ale ti nahoře to neřešili. Teď zjišťují, že už nejsou těmi nahoře.

Změna nepostihne všechny stejně. Expert s dobrým místem na univerzitní klinice si nepohorší. Kdo má vlastní zaběhnutou praxi, ten možná trochu sníží ceny, ale přežije. Jenže kromě nich tu jsou desetitisíce lékařů, právníků, auditorů a dalších zaměstnanců nemocnic, právnických firem, bank a podobných organizací. Jejich zaměstnavatelé potřebují zvyšovat zisky a oni budou buď nahrazeni nebo přinuceni pracovat za mnohem méně peněz.

Společnost se tak postupně posouvá k modelu „vítěz bere všechno“. A málokdo zatím doceňuje, že to přináší také jiný pohled na svět a jinou morálku. Dříve platilo: když budeš pracovitý, šikovný a poctivý, když se budeš chovat hezky k lidem ve svém okolí, tak se nebudeš mít špatně – i když se nevyšplháš úplně nahoru. Nově platí: Musíš se dostat nahoru za každou cenu. To je jediné, na čem záleží. Není náhodou, že právě v této době se tak rozvíjí vzájemné udávání a že místo kolegiality jede po krku každý každému. Každé zaváhání může být osudné.

Vyčkejme času

Fakticky se jedná o stejnou sociální vrstvu, která plodí politické neziskovky a která prosadila všechny ty totalitní ideologie, které v posledních desetiletích zničily západní společnost. V třídním konfliktu (můžeme-li tomu tak říkat) jednoznačně zvítězila a prosadila si úplně všechno. Teď ale destruuje sama sebe. Každý z těch snaživců, který pomohl prosadit dovoz levnějších advokátů a ekonomů, do té vrstvy sám patří. A nikdo se neodvážá ani ceknout, protože by byl prohlášen za rarasistu a byl by vyhozen jako první. Jestli snad už vyhozen byl, tak by se tím nadobro vzdal naděje, že bude do světa vyvolených znovu přijat.

V zákonodárném sboru v New Jersey mají nadpoloviční většinu Demokráté. Většina dobře placených intelektuálních profesionálů volí Demokraty. A budou je volit dál. Jeden americký psycholog nedávno napsal, že kdyby se s lidmi z generace baby boomers (dnešní sedmdesátníci) zacházelo tak jako s dnešními třicátníky, zorganizovali by revoluci. Jenže mezi jejich vnuky převažují skvěle placené ovce, které nemají ani pomyslení na odpor. Myslíte, že příště zvolí Republikány? Kdepak, kdyby byly prezidentské volby tento týden, zvítězil by v New Jersey promigrační Biden s 20% náskokem.

Místo odporu tak zbývá jenom soukromá beznaděj a pokusy kompenzovat si poničení sebevědomí pomocí výpadů proti nižším třídám.

Praha, Piráti a mladí příslušníci „kosmopolitní elity“ prochází stejným vývojem. Jenom s určitým zpožděním.

Petr Hampl